

**LETNO POROČILO O IZVAJANJU GJS
ODLAGANJA OSTANKOV KOMUNALNIH
ODPADKOV V OBČINI ORMOŽ
V LETU 2009**

Ormož, 26.2.2010

270

KAZALO VSEBINE

---

1. POSLOVNO POROČILO	3
1.1. Opis odlagališča Dobrava.....	3
1.2. Količina odloženih odpadkov.....	4
1.3. Upravljanje odlagališča Dobrava.....	6
1.4. Potrebna vzdrževalna dela v letu 2008 in nujnost nadaljnje sanacije odlagališča	6
2. POROČILO O PRIHODKIH IN STROŠKIH	13
2.1. Prihodki.....	15
2.2. Stroški.....	15
2.3. Presežek prihodkov nad stroški	18

2011

1. POSLOVNO POROČILO

Na odlagališče nenevarnih odpadkov Dobrava se odlagajo nenevarni odpadki iz gospodinjstev in gospodarstva, ki jih ni možno kot ločne frakcije (papir, steklo, kovine in biološki odpadki) predati odjemalcem le-teh (npr. Slo pak, Surovina, Zeos). Komunalno podjetje Ormož d.o.o. je v skladu s koncesijsko pogodbo z lastnikom odlagališča (Občina Ormož) upravljalec odlagališča; hkrati pa je izvajalec javne službe odlaganja odpadkov za naslednje Občine: Ormož, Sveti Tomaž, Središče ob Dravi, Lenart, Sv. Jurij v Slovenskih goricah, Sveta Trojica v Slovenskih Goricah, Benedikt, Cerkvenjak, Sveta Ana v Slovenskih goricah, Šentilj, Bled in Gorje.

Predmet koncesije so naslednje aktivnosti:

- Odlaganje ostankov komunalnih odpadkov do zaprtja odlagališča Dobrava-Ormož.
- Sanacija, vzdrževanje in upravljanje odlagališča komunalnih odpadkov Dobrava-Ormož ter objektov in naprav skladno s predpisanimi pogoji.
- Zapiranje odlagališča ter okoljevarstveni ukrepi po zaključku delovanja odlagališča.
- Upravljanje odlagališča po zaprtju.

1.1. Opis odlagališča Dobrava

Odlagališče leži severozahodno od mesta Ormož ob cesti Ormož – Sv. Tomaž. Razteza se od potoka Lešnica do ceste Ormož – Lešnica, območje odlagališča obsega površino cca. 4,3 ha. Odlagališče se uporablja od leta 1979. Lokacija odlagališča je nastala na območju hudourniškega jarka, kjer so zaledne vode odnašale zemljo. V letu 2009 se je odlagališče polnilo med profiloma 12-14 in je bilo odloženo 10.745 ton odpadkov.

Prvi začetek odlaganja v manjših količinah je bil na levi strani deponije. Odlaganje se je nadaljevalo v vedno večjih količinah navzgor proti cesti, tako da so na novo odloženi odpadki zapirali dostop do nižjega predela, kjer je bil še prostor.

Odlagališče je razdeljeno na več odlagalnih polj (profilov):

- V začetno polje med profili 1 in 7 so odloženi odpadki, kateri so bili v času sanacije odlagališča odkopani začasno deponirani in po izvedbi tesnjenega dna prepeljani v telo odlagališča. Ti odpadki so že v zadnji stopnji razgradnje (biološki procesi razgradnje so že v upadanju), produkcija plina in s tem vpliv na okolje je neznaten. To polje je zaščiteno s prekrivnim slojem. Vgrajena sta tudi dva plinjaka.
- V odlagalnem polju med profili 7 in 12 so odloženi stari (odkopani in spet odloženi) in sveži odpadki, v odlagalnem polju od profila 11 naprej pa le sveži odpadki.

Odprti del odlagališča je od profila 9 -14. Med profiloma 9 - 11 je bila v letu 2009 izgradnja biofiltra. V letu 2010 bo potrebno nadaljevati s sanacijo odlagališča, z izkopom novega odlagalnega polja. Na odlagališču nenevarnih odpadkov Dobrava Ormož je upravljavec Komunalno podjetje Ormož d.o.o., katero ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje št. 35468-39/2004, 35441-33/2004 z dne 31.12.2004, in odločbo o podaljšanju veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališča št. 35468-41/2007-4 z dne 12.11.2007. V tej odločbi se upravljavcu dovoli do 15.07.2009 po postopku D1 odstranjevanje odpadkov, ki pa mora izpolnjevati zahteve predpisa, ki ureja odlaganje odpadkov.

232

Sestavni del odlagališča sta tudi rastlinska čistilna naprava za odpadne vode in namakalni sistem. Posebnost odlagališča za nenevarne odpadke Dobrava Ormož je, da ni iztoka izcedne vode v vodotok ali naravo, s čimer se dodatno ne obremenjuje okolja.

Za delovanje odlagališča Dobrava po juniju 2009 je nujno nadaljevanje s prilagoditvijo odlagališča okoljevarstvenim standardom in s tem povezano investiranje v sanacijo odlagališča. V skladu z zakonodajo je potrebno na ARSO poročati E-RIPO v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in sveta o registru izpustov in prenosov onesnaževal in pomeni izpuste v vode, okolje in zrak.

1.2. Količina odloženih odpadkov

V letu 2009 je bilo odloženih za 13% manj odpadkov kot v enakem obdobju leta 2008 in je predvsem posledica manjše količine odpadkov, ki jih je pripeljal pogodbeni partner Saubermacher Slovenija d.o.o.

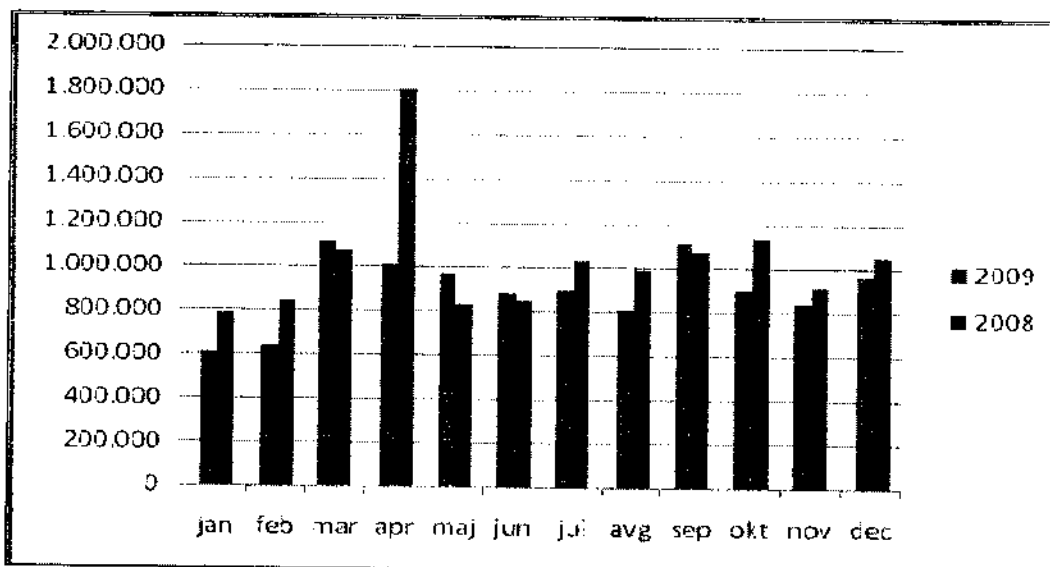
Preglednica 1: Količine zaračunanih odloženih odpadkov v kg

	2009	2008	Indeks
JANUAR	608.760	785.160	78
FEBRUAR	641.440	838.560	76
MAREC	1.115.220	1.072.520	104
APRIL	1.006.140	1.807.440	56
MAJ	971.840	828.040	117
JUNIJ	880.680	848.860	104
JULIJ	897.840	1.032.560	87
AVGUST	805.580	991.390	81
SEPTEMBER	1.113.960	1.073.140	104
OKTOBER	901.900	1.138.240	79
NOVEMBER	839.440	912.620	92
DECEMBER	962.860	1.052.200	92
SKUPAJ	10.745.660	12.380.730	87

Največje mesečno zmanjšanje količine odloženih odpadkov iz tega naslova (slika 1) je bilo v mesecu aprilu (za 44%).

233

Slika 1: Količine zaračunanih odloženih odpadkov po mesecih

V skupni količini odloženih odpadkov (preglednica 2) jih je največ 29% (v letu 2008 25%) iz občine Ormož, po količini odloženih odpadkov je druga največja občina Bled (21%) in tretja občina Lenart (15%).

Preglednica 2: Količine odloženih odpadkov po povzročiteljih v 2009

Povzročitelj	Količina odloženih odpadkov (v kg)	Delež zbranih odpadkov po povzročiteljih (v %)
- Ormož	3.155.785	29,37
- Središče ob Dravi	471.227	4,39
- Sveti Tomaž	309.848	2,88
- Bled	2.219.280	20,65
- Gorje	587.377	5,47
- Šentilj	1.043.848	9,71
- Lenart	1.587.816	14,78
- Sveta Ana	328.280	3,05
- Benedikt	216.366	2,01
- Cerkevjak	285.549	2,66
- Sveta Trojica	300.471	2,80
- Sveti Jurij v Sl. Goricah	213.653	1,99
- Drugi povzročitelji	26.160	0,24
SKUPAJ	10.745.660	100,00

274

1.3. Upravljanje odlagališča Dobrava

Upravljanje z odlagališčem postaja vedno bolj zahtevno zaradi spreminjajoče se zakonodaje. Komunalno podjetje Ormož d.o.o. od leta 2002 upravlja z odlagališčem Dobrava. V sklopu upravljanja se izvajajo predvsem naslednje aktivnosti:

- Sprejem odpadkov na odlagališče (tehtanje odpadkov, odvoz v odlagalni prostor).
- Razporejanje in tlačenje smeti, s čimer se doseže, da se lahko v deponijski prostor odloži večja količina odpadkov. Za zmanjšanje prostornine odloženih odpadkov in s tem podaljševanje časa uporabe posameznih odlagalnih polj, se na deponiji uporablja posebna mehanizacija. Najprej se enakomerno razporedi pripeljane odpadke, s teptalnikom (kompaktorjem) pa se odpadke vgradi in stisne.
- Urejanje odlagalnega platoja v odlagalnem polju, katerega je potrebno redno dograjevati iz zagotavljanja utrjen dovoz za odpadke.
- Vzdrževanje kanalizacijskega sistema za izcedne vode iz deponijskega dna.
- Vzdrževanje kanalizacijskega sistema za odvajanje površinskih voda in površine saniranega dela odlagališča.
- Izvajanje in spremljanje monitoringa izcednih voda in monitoringa podzemnih voda.
- Upravljanje z zbirnim centrom, kjer se zbirajo ločene frakcije odpadkov, ki se predajo naprej v predelavo in se torej ne odložijo.
- Vzdrževanje rastlinske čistilne naprave, namakalnega sistema in rekultiviranega dela odlagališča.
- Pridobivanje vseh potrebnih dovoljenj.
- Vodenje vseh potrebnih evidenc.

V letu 2009 smo naročili izvajanje meritev pretoka in sestave odlagališčnega plina, ki jih je izvajal Laboratorij IKEMA d.o.o. v sodelovanju s pooblaščenim izvajalcem Erico Velenje.

Dne 15.01.2009 smo ponovno vložili vlogo za pridobitev razširjenega okoljevarstvenega dovoljenja (IPPC dovoljenja).

Med nepredvidene dogodke spadata dva površinska požara, v katerih so bili pozvani gasilci, delavci Komunalnega podjetja Ormož, policija in pristojne inšpekcijske službe.

1.4. Potrebna vzdrževalna dela v letu 2009 in nujnost nadaljnje sanacije odlagališča

Osnovna vzdrževalna dela so se v letu 2009 na odlagališču izvajala sproti. Treba je bilo zagotoviti vzdrževanje transportnih poti, kontinuirno vračanje izcednih vod, skrbeti za urejenost okolice, saj ob večjih vetrovih prihaja do raznašanja odpadkov. Ob obilnih padavinah je vedno potrebno urediti transportno dovodno pot, saj se zaradi načina tlačenja odpadkov z 32 tonskim kompaktorjem dovodna pot uniči. Kot upravljavec odlagališča smo dolžni opozoriti na potrebna investicijsko vzdrževalna dela, saj bi neizvajanje del pomenilo obratovanje v nasprotju z OVD dovoljenjem.

V letu 2010 in kasneje so potrebna naslednja dela:

- a. Izvedba sanacije odlagališča po projektu in programu prilagoditve
- b. Ureditev zaledne vode za preprečitev zalitja odlagalnega telesa, s čimer se zmanjša količina izcednih voda in zagotovi stabilnost odlagalnega telesa.
- c. Izdelava objekta za začasno skladiščenje odpadkov
- d. Izdelava sprejemnega platoja z rampo iz katere bo možno s posebnimi tovornimi vozili pretovarjat različne vrste odpadkov.

235

V letu 2009 je bilo na odlagališču nenevarnih odpadkov odloženih **10.745.660 kg odpadkov**.

Odlagališče ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje, ne izpolnjuje pa še vseh zahtev iz **Programa prilagoditve odlagališča**. Investicija z nazivom sanacija odlagališča ni zaključena, za financiranje le-te se zbirajo tudi sredstva za investicijo in sredstva okoljske dajatve zaradi odlaganja odpadkov.

Za izvedbo vseh ciljev in obveznosti v zvezi z odstranjevanjem odpadkov in zmanjšanjem količin biološko razgradljivih odpadkov v odloženih komunalnih odpadkih, ki ga moramo postopno doseči v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: RS) skladno z zahtevami 5. člena Direktive Sveta 1999/317ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih, je bil s sklepom vlade št. 354-24/2004-11 dne 22.04.2004 sprejet "Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov, novelacija tega programa je bila sprejeta na vladi marca 2008. **Odlagališče Dobrava je v tem programu.**

Za odlagališče Dobrava je potrebno pridobiti IPPC dovoljenje, razširjeno okoljevarstveno dovoljenje, brez katerega ne bo možno obratovati. Za to dovoljenje je pa nujno potrebno izvesti vse zahteve iz **Programa prilagoditve odlagališča**.

Glavni predpisi, ki določajo področje odstranjevanja odpadkov v RS:

- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 (ReNPVO) (Uradni list RS, št. 2/2006);
- Zakon o varstvu okolja (ZVO-1) (Uradni list RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 28/06 Skl.US: U-I-51/06-5, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/06 Odl.US: U-I-40/06-10);
- Pravilnik o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98, 45/00, 20/01, 13/03 in 41/2004-ZVO-1);
- Uredba o odlaganju odpadkov (Uradni list RS, št. 32/06 in 98/07);
- Odredba o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradni list RS, št. 21/2001);
- Pravilnik o ravnanju z organskimi kuhinjskimi odpadki (Uradni list RS, št. 37/2004, 41/2004-ZVO-1);
- Pravilnik o sežiganju odpadkov (Uradni list RS, št. 32/2000, 53/2001, 81/2002, 41/2004-ZVO-1);
- Uredba o načinu opravljanja obvezne državne gospodarske javne službe sežiganja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 123/2004, 106/2005);
- Pravilnik o ravnanju z odpadki iz proizvodnje titanovega dioksida (Uradni list RS, št. 57/2000, 41/2004-ZVO-1);
  - Uredba o izvajanju Uredbe (ES) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov (Uradni list RS, št. 71/07) oz. Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov;
- Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja gospodarske javne službe ravnanja s stranskimi živalskimi proizvodi kategorije 1 in 2 (Uradni list RS, št. 134/06);
- Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov (Uradni list RS, št. 129/2004, 68/2005, 28/2006, 132/2006, 71/2007);

276

- Uredba o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo (Uradni list RS, št. 107/06);
- Uredba o prevzemanju odpadnih azbestocementnih gradbenih izdelkov na odlagališčih komunalnih odpadkov in o določitvi najvišje cene njihovega odlaganja (Uradni list RS, št. 97/06);
- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 98/2007);
- Pravilnik o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri opravljanju zdravstvene dejavnosti in z njo povezanih raziskavah (Uradni list RS, št. 47/2004);
- Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biološko razgradljivih sestavin odpadkov za obdobje do konca leta 2008 (Sklep vlade RS, št. 354-24/2004-11 z dne 22.04.2004);
- Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012 (Sklep vlade RS, št. 35405-3/2006/5 z dne 20.12.2006);
- Operativni program ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo za obdobje 2006-2008 (Sklep vlade RS, št. 35402-2/2006/3 z dne 02.02.2006);
- Operativni program ravnanja z embalažo in odpadno embalažo za obdobje od 2002 do konca 2007 (Sklep vlade RS št. 354-18/2002-1 z dne 22.03.2002);
- Operativni program ravnanja z gradbenimi odpadki za obdobje od 2004 do konca 2008 (Sklep vlade RS, št. 354-24/2003-13 z dne 14.10.2004);
- Operativni program zmanjševanja in preprečevanja onesnaženja zaradi odpadkov iz proizvodnje titanovega dioksida za obdobje od leta 2004 do konca leta 2007 (Sklep vlade RS, št. 354-24/2003-9 z dne 15.04.2004);
- Operativni program zmanjševanja onesnaževanja vodnega okolja z emisijami živega srebra iz razpršenih virov onesnaževanja v Republiki Sloveniji (Sklep vlade RS, št. 354-24/2003-6 z dne 26.02.2004);
- in drugi.

Predpisi s področja ravnanja z odpadki se tudi na ravni EU stalno spreminjajo in dopolnjujejo. Kot upravljavec odlagališča, smo skladno z zahtevami Pravilnika o odlaganju odpadkov pripravili programe prilagoditve, s katerimi so morali dokazovati načrtovanje izpolnjevanja zahtev glede izcednih vod in prekrivanja površin zapolnjenih delov telesa odlagališča. Vsi upravljavci obstoječih odlagališč, ki bomo obratovali, smo dolžni pridobiti OVD v skladu s predpisom, ki ureja vrste dejavnosti in naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega (IPPC dovoljenje), katerega bomo pridobili ko bodo izpolnjeni pogoji iz programa prilagoditve odlagališča.

Skladno s predpisom s področja odlaganja odpadkov smo dolžni izvajati predpisani obratovalni monitoring, in sicer:

- meritve meteoroloških parametrov,
- meritve emisij odlagališčnega plina,
- meritve emisije snovi pri odvajanju izcedne vode in onesnažene padavinske vode s površin odlagališča, in
- meritve parametrov onesnaženosti podzemne vode z nevarnimi snovmi, če je v vplivnem območju odlagališča.

Obratovalni monitoring se izvaja v obsegu in na način, ki sta določena v predpisu s področja odlaganja odpadkov. Obratovalni monitoring izvajajo samo osebe, ki imajo za izvajanje obratovalnega monitoringa pooblastilo ministrstva.

Upravljavci odlagališč moramo zagotavljati vodenje evidenc, določenih s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki v obliki obratovalnega dnevnika in zanj zagotoviti trajno hrambo. Vanj dnevno vpisujemo podatke o:

- količini, vrsti in imetniku prevzetih odpadkov,
- izvajanju postopkov preverjanja odpadkov,
- kraju odložitve prevzetih odpadkov na območju telesa odlagališča,

237

- ugotovitvah o pomanjkljivi ali napačni dokumentaciji ali dvomljivi istovetnosti odpadkov,
- začasnem skladiščenju ali zavrnitvi določenih odpadkov,
- opravljenih vzdrževalnih delih na odlagališču,
- rednih pregledih telesa odlagališča ter objektov odlagališča, in
- izrednih in drugih pomembnih dogodkih v zvezi z obratovanjem odlagališča.

Upravljalci odlagališč smo dolžni letno poročati skladno s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov, in sicer o:

- vrstah in količini odloženih odpadkov,
- količini odpadkov, ki so jih prevzeli v odlaganje iz drugih držav članic EU oziroma iz uvoza
- rezultatih izvedenih sortirnih analiz,
- količini obdelanih ali predelanih odpadkov, ki so jih kot gradbeni material uporabili za izgradnjo objektov odlagališča,
- količini odpadkov, za katere so dovolili skladiščenje,
- količini zavrnjenih odpadkov, in
- o drugih podatkih v zvezi z odlaganjem odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, in v skladu s predpisi, ki urejajo statistične raziskave.

Letno poročilo za leto 2009, ki mora poleg naštetih vsebin vsebovati tudi poročilo o ugotovitvah v zvezi s pregledi telesa odlagališča in o rezultatih izvedenega obratovalnega monitoringa, mora upravljavec odlagališča posredovati ARSO na predpisanem obrazcu v elektronski ali pisni obliki najpozneje do 31. marca leta 2010.

Blato iz komunalne čistilne naprave se odlaga na odlagališču. V predpisu, ki ureja odlaganje odpadkov je glede tega prehodna določba, ki je dovoljevala odlaganje muljev iz komunalnih čistilnih naprav, grezničnih muljev in drugih odpadkov, ki nastajajo pri čiščenju komunalnih odpadnih voda, le še do 15.07.2009. V Ormožu nimamo izvedene dehidracije blata na biološki čistilni napravi, zato bo potrebno skupno najti ustrezno rešitev.

Odpadki, ki vsebujejo azbest

Ker velika količina odpadkov, ki vsebujejo azbest nastaja tudi v gospodinjstvih (odpadki pa ne sodijo med komunalne odpadke), je to področje urejeno z Uredbo o prevzemanju odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov na odlagališčih komunalnih odpadkov in o določitvi najvišje cene njihovega odlaganja. Uredba določa za posamezno odlagališče komunalnih odpadkov območje, s katerega mora upravljavec odlagališča komunalnih odpadkov prevzemati odpadne fasadne obloge in strešne azbestcementne kritine, ki se v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, razvrščajo med odpadke s klasifikacijsko številko 17 06 01 ali 17 06 05 (v nadaljnjem besedilu: odpadni azbestcementni gradbeni izdelki), določa pa tudi najvišjo ceno odlaganja odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov.

Kot upravljavec odlagališča komunalnih odpadkov moramo v odlaganje prevzeti odpadne azbestcementne gradbene izdelke, če so nastali na območju občin, ki so za posamezno odlagališče komunalnih odpadkov določene v prilogi, ki je sestavni del omenjene uredbe. Upravljavec odlagališča komunalnih odpadkov lahko odkloni odlaganje odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov, če so ti pomešani z drugimi odpadki, tako da ne izpolnjujejo zahtev za odlaganje odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov, oziroma predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, ki vsebujejo azbest. Najvišja cena, ki jo za storitev odlaganja odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov določi upravljavec odlagališča komunalnih odpadkov je 67 evrov na tono prevzetih odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov, pri čemer je davek na dodano vrednost vključen v to ceno.

278

Predpis s področja odlaganja odpadkov tudi določno predpisuje pogoje odlaganja te vrste odpadkov. Pri odlaganju gradbenih odpadkov, ki vsebujejo azbest, in trdno vezanih azbestnih odpadkov je treba zagotoviti, da:

- odpadki ne vsebujejo drugih nevarnih snovi kakor trdno vezani azbest,
- se odlagajo samo gradbeni odpadki, ki vsebujejo trdno vezani azbest in drugi trdno vezani azbestni odpadki,
- se odpadki odlagajo v posebnih odlagalnih poljih ločeno od drugih odpadkov,
- se območje z odloženimi odpadki dnevno prekriva in pred vsakim kompaktiranjem, da se prepreči izpuščanje azbestnih vlaken v okolje,
- se odpadke, ki niso pakirani, med odlaganjem škropi z vodo,
- površinsko tesnenje telesa odlagalnega polja z odpadki, ki vsebujejo azbest, preprečuje izpuščanje azbestnih vlaken v okolje,
- se na odlagalnem polju z odpadki, ki vsebujejo azbest, ne izvaja nobenih del, ki povzročajo širjenje azbestnih vlaken v okolje, in
- se po zaprtju odlagališča z odlagalnim poljem z odpadki, ki vsebujejo azbest, prepreči vsako rabo površin odlagališča, ki škodljivo vpliva na zdravje ljudi.

Pri odlaganju gradbenih odpadkov, ki vsebujejo azbest, in trdno vezanih azbestnih odpadkov je treba zagotoviti, da se po zaprtju odlagališča hrani načrt odlaganja odpadkov z navedbo, da so tam odloženi odpadki, ki vsebujejo azbest.

Ključni ukrepi Direktive Sveta o odlaganju odpadkov na odlagališčih (1999/31/ES) so namenjeni zmanjšanju odlaganja količin odpadkov in še posebej biološko razgradljivih (v nadaljevanju: BİOO), ki se odlagajo na odlagališčih. Odlagališča se razvrščajo kot odlagališča za nevarne, nenevarne in inertne odpadke. Odpadke je potrebno pred odlaganjem obdelati. Direktiva zahteva vzpostavitev sistema izdajanja dovoljenj za obratovanje odlagališč, ki vsebuje podatke o upravljavcu odlagališča, vrsti in količinah odloženih odpadkov, kapaciteti odlagališča, ukrepih za zmanjševanje onesnaževanja okolja, obratovanju, monitoringu, zapiranju in postopkih po zaprtju odlagališča, finančnem zavarovanju obratovanja odlagališča, presoji vplivov na okolje, ipd.

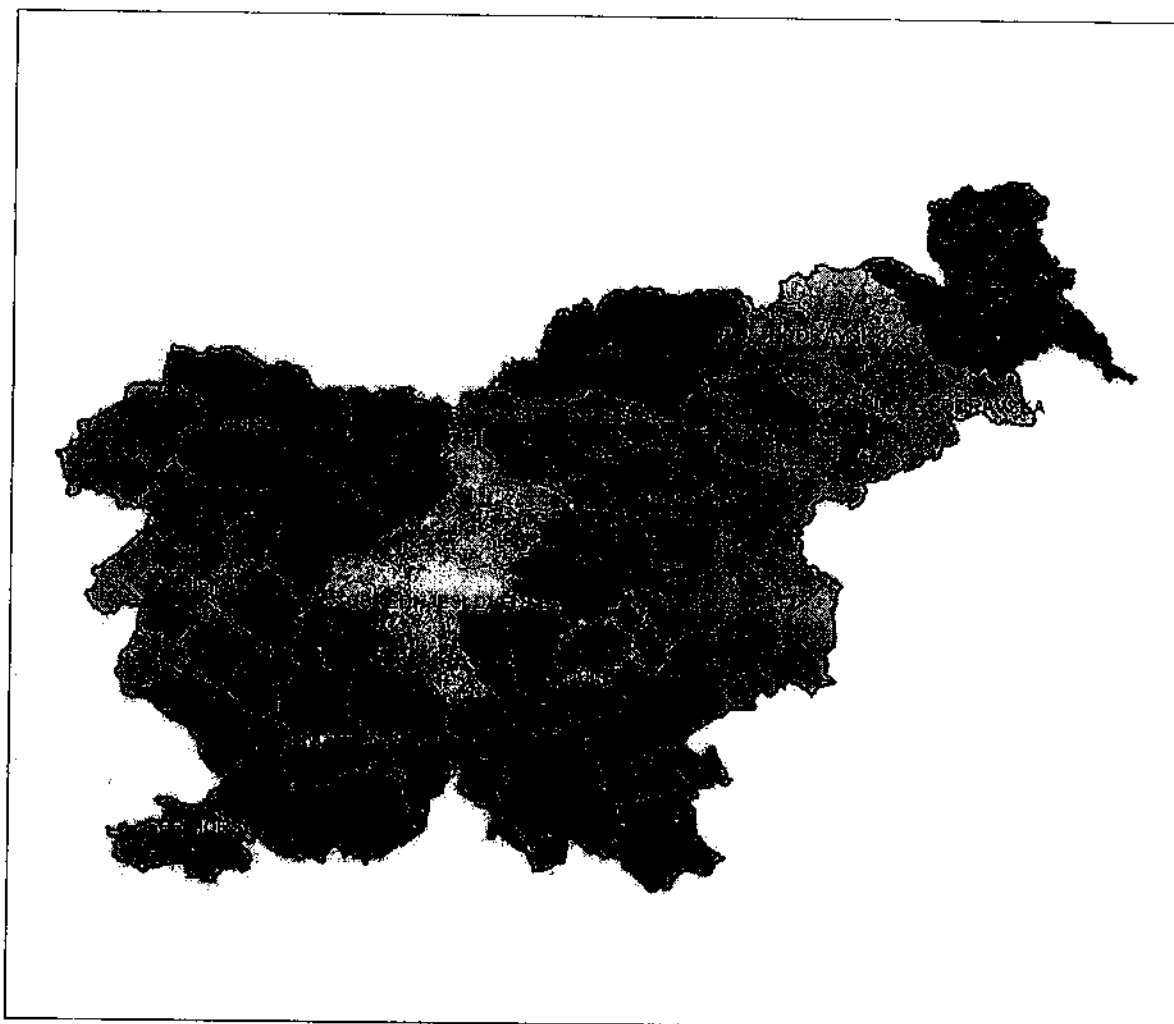
V RS je potrebno problematiko komunalnih odpadkov reševati le v okviru zmogljivih regijskih centrov za ravnanje z odpadki. Glede na prostorske, naravne, poselitvene in druge danosti slovenskega prostora ter tudi zaradi tehnično-tehnoloških možnosti, ekonomičnosti in logistike, družbene sprejemljivosti in usmeritve v načrtno ravnanje z odpadki, je upravičen in izvedljiv le regijski ali medobčinski pristop.

Po obstoječem Operativnem programu spadamo v Podravsko regijo (označeno s svetlo modro je prispevno področje za odlagališče Dobrava), kar je razvidno iz slike 2.

Okoljska dajatev zaradi odlaganja odpadkov določa zavezance za plačilo okoljske dajatve, način plačevanja in izračun višine dajatve. Predpisuje dajatev za obremenjevanje tal in je različna glede na vrsto odloženih odpadkov (inertni, nenevarni, nevarni) ter z namenom omejevanja odlaganja količin biološko razgradljivih odpadkov različna glede na rezultat, ki ga dosega posamezen upravljavec odlagališča (oz. na njegov prispevek k nastanku TGP). Okoljska dajatev se torej obračuna za obremenjevanje tal in obremenjevanja zraka.

279

Slika 2: Regijska pokritost z odlagališči odpadkov

Uredba ima torej posredni stimulacijski učinek na zmanjšanje emisij TGP. Okoljska dajatev se obračuna glede na količino in vrsto odloženih odpadkov in na emisijo odlagališčnih plinov, pri čemer je drugi del približno trikrat višji od prvega. Drugi del se lahko zmanjša, če upravljavec zagotavlja zajem ali sežig odlagališčnih plinov oziroma v primeru večjih količin njihovo energetsko izrabo. Zmanjšanje količin odloženih odpadkov in odloženih BIOO odpadkov torej lahko rezultira k nižji okoljski dajatvi in je torej na nek način stimulativen. Posebna postavka za znižanje osnove pri izračunu okoljske dajatve je tudi proizvodnja električne energije z zajetim odlagališčnim plinom. Okoljsko dajatev je možno porabiti, če so pripravljene in potrjene investicijski programi za izgradnjo objektov in naprav (infrastruktura), ki zmanjšujejo količine odloženih odpadkov in za infrastrukturo na odlagališču, vključno z zajemom in porabo odlagališčnega plina, kar je povratni učinek takse na emisije TGP.

V zvezi s financiranjem programa predpisanih ukrepov za gradnjo in obratovanje odlagališča se v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje odlagališča za nevarne in

240

nenevarne odpadke določi predvidena višina stroškov gradnje in obratovanja ter višina finančnega jamstva. V zvezi s financiranjem programa predpisanih ukrepov za zapiranje po prenehanju obratovanja in ukrepi po zaprtju se v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje odlagališča za nevarne in nenevarne odpadke določijo:

- obdobje po zaprtju, za katerega je izdelan izračun višine finančnega jamstva, pri čemer se šteje 30 let za običajno obdobje izvajanja ukrepov po zaprtju odlagališča,
- višina finančnega jamstva, preračunana na eno tona celotne količine odloženih odpadkov na odlagališču,
- vrsta finančnega jamstva, kakor je bančna garancija, zavarovalna polica ali depozit na posebnem bančnem računu,
- predvidena letna višina zbranih sredstev finančnega jamstva, izračunana za posamezno leto obratovanja odlagališča iz predvidene letne količine odloženih odpadkov po posameznih vrstah odpadkov,
- predvidena višina stroškov zapiranja,
- predvidena višina stroškov za izvedbo ukrepov varstva okolja po zaprtju,
- predvidena porazdelitev stroškov zapiranja in stroškov za izvedbo ukrepov varstva okolja po zaprtju na posamezno vrsto odloženih odpadkov na odlagališču.

Upravljevec odlagališča mora zagotoviti zbiranje sredstev finančnega jamstva iz prejšnjega odstavka v obliki tarife, ki jo obračuna ob prevzemu odpadkov, pri čemer je tarifa lahko selektivna glede na vrsto odloženih odpadkov, če posamezne vrste odpadkov povzročajo različne stroške izvajanja ukrepov za zapiranje odlagališča. Merila za določitev tarife bo podrobneje določil minister, pristojen za okolje. Upravljevec odlagališča mora zagotoviti, da je tarifa javnosti dostopna in da je določena v skladu z oceno stroškov zapiranja in izvajanja ukrepov po zaprtju ter oceno o količini odloženih odpadkov iz okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališča.

Izvajalci javne službe moramo vzpodbujati občane k povečanemu ločenemu zbiranju komunalnih odpadkov. Redno jih moramo obveščati, da lahko vso embalažo iz stekla, plastike, papirja in kartona in kovin oddajo na "ekološke otoke", razen tiste, ki je zaradi velikosti ni mogoče (to je možno oddati v zbirnih centrih). Gospodinjstvom moramo omogočiti, da plačujejo storitve po količini dejansko prepuščenih mešanih komunalnih odpadkov javni službi. Če je velikost zabojnikov zaradi pomanjkljive tehnične opreme zbiralca večja od količine prepuščenih odpadkov, mora zbiralec na drug način omogočiti obračun po dejansko prepuščeni količini mešanih komunalnih odpadkov. V letu 2009 smo tako z članki v časopisju spodbujali ločeno zbiranje ločenih frakcij, obvestili na zadnji strani položnice, izobraževanjem mladih skrbeli za vzpodbujanje občanov k ločenemu zbiranju odpadkov.

Osnovno pravilo na področju pokrivanja stroškov je "onesnaževalec plača" oziroma v primeru komunalnih odpadkov "imetnik oziroma lastnik plača". Plačilo obsega pokrivanje vseh internih in eksternih stroškov, kar pomeni, da mora cena storitve, ki jo plača imetnik odpadkov, pokriti dejanske stroške zajema, priprave za snovno ali energetska izrabo, stroške predelave in recikliranja ter odstranjevanja, vključno z vračanjem vložene kapitala ter stroške, ki so posledica specifičnih vplivov procesov obdelave in njihovih vplivov na okolje tudi v širšem pomenu. Tako je strošek ravnanja z odpadki sestavljen iz realnih stroškov ravnanja z odpadki in iz stroškov, s pomočjo katerih se usmerjajo posamezne vrste snovnih tokov v zaželene smeri izrabe.

Sistem zbiranja komunalnih odpadkov poteka preko rednega odvoza odpadkov, organiziranega s strani obveznih javnih lokalnih služb ravnanja z odpadki ter v zbirnicah in zbirnih centrih. Stroške ravnanja s komunalnimi odpadki pokriva prebivalstvo in drugi povzročitelji komunalnih in njim podobnih odpadkov iz proizvodnega in storitvenega sektorja in jih plačujejo kot storitev. Glede na dejstvo, da je na območju glinokopa predviden regijski center za ravnanje z odpadki bo potrebno odlagališče Dobrava v letu 2010 pripraviti še za sprejem odpadkov v naslednjih treh letih, do izvedbe CEROP v glinokopu.

241

2. POROČILO O PRIHODKIH IN STROŠKIH

Poročilo o poslovnem izidu GJS odlaganja ostankov komunalnih odpadkov je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list 63/2009), ki med drugim predpisuje tudi metodologijo, povezano z obračunom storitev obveznih javnih gospodarskih služb. Nova metodologije se precej razlikuje od stare, predvsem v načinu prikaza stroškov in njihovem poimenovanju. Podatki za leto 2008 so bili prerazporejeni v vsebinsko enakovredne postavke nove metodologije, da je zagotovljena čimvečja primerljivost.

Stroški in prihodki izvajanja gospodarske javne službe odlaganja ostankov komunalnih odpadkov so prikazani v preglednici 3.

242

Preglednica 3: Prihodki in stroški GJS odlaganja ostankov komunalnih odpadkov v letu 2009

	2009		2008		Indeks 2009/2008
	Vrednost (v EUR)	Struktura (v %)	Vrednost (v EUR)	Struktura (v %)	
BESEDILO					
A. PRIHODKI	465.191,32		521.695,72		89,17
- prihodki iz opravljanja storitev	465.191,32		521.695,72		89,17
B. STROŠKI (I+II)	437.599,42	100,00	328.925,72	100,00	133,04
I. STROŠKI JAVNE INFRASTRUKTURE	205.431,93	46,95	14.238,17	4,33	1.442,83
- stroški najemnine	195.031,12	44,57	0,00	0,00	-
- stroški zavarovanja infrastrukture	258,97	0,06	246,25	0,07	105,17
- stroški odškodnin infrastrukture	10.141,84	2,32	13.991,92	4,25	72,48
II. STROŠKI IZVAJANJA STORITEV GJS (1+2)	232.167,49	53,05	314.687,55	95,67	73,78
1. Proizvajalni stroški izvajanja GJS (a+b)	196.922,52	45,00	266.894,92	81,14	73,78
a) stroški materiala					
- strošek električne energije	1.545,89	0,35	2.241,14	0,68	68,98
- strošek pogonskega goriva	13.285,97	3,04	0,00		
- drugi stroški materiala	1.879,60	0,43	7.407,32	2,25	25,37
b) stroški storitev					
- intelektualnih in osebnih storitev					
- izobraževanje	225,88	0,05	698,61	0,21	32,33
- obratovalni monitoring in meritve emisij dimnih plinov, sejaina analiza	12.814,08	2,93	16.339,26	4,97	78,43
- stroški prevoznih storitev					
- stroški drugih storitev					
- storitve tlačenja smeti	0,00	0,00	143.625,56	43,67	0,00
- storitve ravnanja z nevarnimi odpadki	4.591,84	1,05	0,00	0,00	-
- mletje odpadkov	10.038,79	2,29	2.700,00	0,82	371,81
- nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišta	4.557,06	1,04	4.327,98	1,32	105,29
- deratizacija	1.280,00	0,29	1.324,80	0,40	96,62
- drugi stroški (pošta, telefon, kilom, dnev.)	1.200,98	0,27	1.066,07	0,32	112,65
- stroški dela	70.909,50	16,20	55.008,23	16,72	128,91
- stroški amortizacije OS in naprav, ki niso javna infrastruktura	15.210,10	3,48	1.141,33	0,35	1.332,66
- stroški vzdrževanja javne infrastrukture, ki se uporablja za izvajanje JS	55.008,89	12,57	29.576,99	8,99	185,99
- stroški vzdrževanja OS in naprav, ki niso javna infrastruktura	4.294,21	0,98	1.437,63	0,44	298,70
c) drugi proizvajalni stroški	79,73	0,02	0,00	0,00	-
2. Splošni stroški	35.224,97	8,05	47.792,63	14,53	73,75
a) stroški nabave, uprave, prodaje	35.224,97	8,05	47.792,63	14,53	73,75
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD STROŠKI (A-B)	27.591,90		192.770,00		14,31

243

2.1. Prihodki

Prihodki koncesionarja v preglednici 3 temeljijo na sklenjeni koncesijski pogodbi in zaračunanih storitvah na tej osnovi.

Osnovna cena (brez okoljske dajatve in DDV) za kg odloženih mešanih komunalnih odpadkov znaša 0,0796 EUR/kg in je razdeljena na dva dela:

- **del cene za vzdrževanje odlagališča** (0,0449 EUR/kg)- ta je namenjena pokrivanju stroškov delovanja odlagališča (plače zaposlenih, priprava odlagalnega platoja, stiskanje odpadkov, vzdrževanje zelenih površin, čistilne naprave, ipd.). Podrobneje so stroški, ki so nastali pri upravljanju deponije prikazani v nadaljevanju.
- **del cene za sanacijo odlagališča** (0,0347 EUR/kg)- ta je namenjena izvedbi sanacijskih del, ki zajemajo pripravo odlagališča za sprejem odpadkov, izvedbo zaključnega sloja posameznih odlagalnih polj (profilov), odplinjevanje, ipd. O porabi sredstev za sanacijo odlagališča je koncesionar Komunalno podjetje Ormož d.o.o. dolžan poletno poročati. Kot zadnje je bilo posredovano polletno poročilo za obdobje julij-december 2008.

Odpadki, ki niso mešani komunalni odpadki in se odlagajo v deponijsko telo, se obračunajo v skladu z veljavnim cenikom.

2.2. Stroški

Skupni stroški izvajanja GJS odlaganja ostankov komunalnih odpadkov so v letu 2009 znašali **437.599 EUR**. Stroški so nastali kot posledica izvajanja aktivnosti GJS, ki so omogočale nemoteno izvajanje storitev uporabnikom. Obseg potrebnih dejavnosti na GJS iz leta v leto niha zato se spreminja tudi vrednost posameznih vrst stroškov. V letu 2009 je bila vrednost skupnih stroškov v primerjavi z letom 2008 večja za 33%. Slednje je predvsem posledica drugačnega obračuna GJS, kar je pojasnjeno pri posameznih postavkah stroškov v nadaljevanju.

I. STROŠKI JAVNE INFRASTRUKTURE

Obrazložitev pomembnejših vrst stroškov:

- Stroški najemnine infrastrukture

V letu 2009 je bila spremenjeno razmerje v zvezi z javno infrastrukturo tako da je bila javna infrastruktura - odlagališče oddano v najem koncesionarju ter mu zaračunana najemnina, ki je sestavni del lastne cene izvajanja storitev. Najemnina je bila določena v vrednosti amortizacije infrastrukture, ki je v poslovnih knjigah koncedenta ter stroškov obresti za posojila, ki so najeta za to infrastrukturo. Skupni znesek najemnine za leto 2009 je 195.031 EUR.

- Stroški odškodnin infrastrukture

V skladu s sklepom Občine Ormož se je okoliškimi prebivalcem nakazovala odškodnina, do odškodnine pa so v obliki oprostitve plačila storitev ravnanja z odpadki upravičeni tudi vsi prebivalci vasi Dobrava. Skupni strošek odškodnin v letu 2009 je znašal 10.142 EUR in se je zmanjšal za 28% zaradi manjših zneskov, ki so po dogovoru med Občino Ormož in oškodovanci, le-tem pripadali za leto 2009.

244

II. STROŠKI IZVAJANJA STORITEV GJS

Med stroški največji delež zavzemajo proizvodjalni stroški (53%). Med temi so vrednostno najpomembnejši naslednji stroški:

- Stroški elektrike

V letu 2009 je bilo porabljenih 8.905 kWh, kar je 30% manj kot leta 2008. Električna energija je bila porabljena za obratovanje komandnega prostora s tehtnico, ogrevanja prostorov in za obratovanje črpalke za črpanje odpadne vode iz RČN nazaj na rekultivirani del odlagališča. Stroški porabljene električne energije so v letu 2009 znašali 1.546 EUR, kar je 31% manj kot v letu 2008. Zaradi celovite prenove rastlinske čistilne naprave in manjših količin odpadnih voda, ki jih je bilo treba prečrpati je bilo porabljenih manj kWh. Odpadne vode so se v času sanacije odvažale na biološko čistilno napravo v Ormož.

- Stroški pogonskega goriva

V letu 2009 je bil v skladu s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list 63/2009) prvič stroj za tlačenje smeti obračunan kot osnovno sredstvo, ki se uporablja za izvajanje dejavnosti odlaganja ostankov odpadkov. Tako so v letu 2009 nastali stroški pogonskega goriva v vrednosti 13.286 EUR.

- Stroški materiala

Stroški materiala so nastali v vrednosti 1.880 in so bili 75% manjši od stroškov leta 2008. Slednje je posledica velike porabe materiala v letu 2008 zaradi menjave filtra na rastlinski čistilni napravi, v črpališču je bilo potrebno zamenjati črpalko, ki smo jo nadomestili z novo. V RČN je bilo zamenjanih tudi del drenažnih polietilenskih cevi in del regulacijskega sistema. V letu 2009 je bila izvedena obsežna vzdrževalna dela na rastlinski čistilni napravi, ki so izkazani v novi postavki – stroški vzdrževanja javne infrastrukture (podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju).

- Obratovalni monitoring in meritve emisij plinov

V letu 2009 so nastali stroški monitoringov v vrednosti 12.814 EUR, kar je 22% manj kot v letu 2008. Zmanjšanje stroška za obratovalni monitoring in meritve emisij plinov je posledica zahtev Agencije RS za okolje, po katerih je bilo treba v letu 2008 izvesti dodatne preiskave. V okviru obratovalnega monitoringa se izvaja stalni nadzor nad izcedno vodo iz odlagališča, meritve in analize podzemne vode v štirih piezometrih. Redno se kontrolira tudi sestava odlagališčnih plinov in sejalne analize mešanih komunalnih odpadkov.

- Stroški storitev ravnanja z nevarnimi odpadki

Med temi stroški so izkazani stroški storitev v zvezi z nadaljnjim ravnanjem z nevarnimi odpadki, ki se zberejo na zbirnem centu na odlagališču. Vrednost stroškov v letu 2009 znaša 4.592 EUR.

- Stroški mletja odpadkov

V letu 2009 so nastali stroški mletja gradbenih odpadkov in bioloških odpadkov, ki se zbirajo na odlagališču v vrednosti 10.039 EUR. Ker se izvaja pilotno kompostiranje bioloških odpadkov v letu 2009, stroški mletja bioloških odpadkov v preteklih letih niso nastajali.

245

- Stroški dela

V letu 2009 so stroški dela znašali 70.910 EUR, kar predstavlja 16% vseh stroškov dejavnosti. V primerjavi z letom 2009 se je zaradi Pravilnika povečal strošek dela zaradi spremembe zajemanja stroška dela za enega delavca, ki je do leta 2009 bil zajet v stroških tlačenja smeti. Med stroški dela zajeti stroški bruto plače, prispevkov na plače, davka na plače, prevoza na delo, prehrane med delom, regresa za letni dopust, pokojninskega zavarovanja za naslednje število delavcev (po tarifnih razredih kolektivne pogodbe za komunalne dejavnosti):

	Število delavcev
IV. tarifni razred	1,00
V. tarifni razred	2,09
VII. tarifni razred	0,5
Skupaj	3,59

- Stroški amortizacije osnovnih sredstev in naprav

V letu 2009 so nastali stroški v vrednosti 15.210 EUR, kar je 1.233% več kot v letu 2008 in je posledica spremenjenega načina obračuna GJS, saj je med temi stroški izkazana tudi amortizacija strojev in naprav za tlačenje smeti.

- Stroški vzdrževanja javne infrastrukture

V letu 2009 so stroški vzdrževanja javne infrastrukture (odlagališča) znašali 55.009 EUR, kar je 86% več kot v letu 2008. Med vzdrževalnimi deli so zajeti stroški priprave odlagalnega platoja in drugih s tem povezanih del. Na odlagališče se namreč odpadke dovaža z različnimi tipi smetarskih vozil. Tako eno vozilo pripelje od 5 m³ do 40 m³ odpadkov. Zato je potrebno pripravljati utrjen plato, na katerega se najprej odloži odpadke. Iz tega platoja iz gramoza se odpadke s kompaktorjem transportira v deponijsko telo. Teža kompaktorja je 32 ton, zato je potrebno pogosto s ponovnim dospom gramoza vzdrževati in urejati odlagalni plato. Na koncu odlagalnega platoja je že položena polietilenska folija, ki se ne sme poškodovati. Odlagalni plato je potrebno izvajati tako, da se prilagaja zaplnjenosti deponijskega telesa. Hkrati pa se je v letu 2009 izvedla celovita sanacija rastlinske čistilne naprave na odlagališču. Stroški sanacije so znašali 20.063 EUR.

- Stroški vzdrževanja osnovnih sredstev in naprav

V letu 2009 so nastali stroški vzdrževanja osnovnih sredstev in naprav, ki niso javna infrastruktura v vrednosti 4.294 EUR, kar je 199% več kot v letu 2008 in je posledica spremenjenega načina obračuna GJS, saj je med temi stroški izkazano tudi vzdrževanje strojev in naprav za tlačenje smeti.

- Splošni stroški

Splošni stroški so v letu 2009 nastali v vrednosti 35.245 EUR. Med splošnimi stroški so zajeti tudi stroški vodenja, računovodstva, nabave, razvoja, obresti, dejavnosti, ki so določeni v vrednosti 17% od seštevka proizvodjalnih stroškov dejavnosti, stroškov zavarovanja in odškodnin infrastrukture.

246

2.3. Presežek prihodkov nad stroški

V letu 2009 so namenski prihodki pri izvajanju koncesijske dejavnosti presegli stroške za **27.592 EUR**, kar je 86% manj kot v letu 2008. To je posledica spremenjenega načina obračuna GJS, saj so vključeni tudi stroški najemnine za javno infrastrukturo, ki jo je zaračunala Občina Ormož. Presežek bi moral biti porabljen za investicijska in sanacijska dela na odlagališču ter zagotavljanje novega prostora, saj gre za namensko zbrana sredstva.

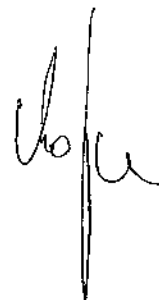
Presežek za leto 2008 je bil v letu 2009 nakazan Občini Ormož na podlagi zahtevka.

Pripravila:
Ludvik Hriberšek
~~Renata Čuček~~

KOMUNALNO PODJETJE
ORMOŽ d.o.o. 6
HARDEK 21c, 2270 ORMOŽ

Direktorica:
Pavla Majcen

247